

Müezzinlerin piri

Ezan İslam'ın şiarlarından, sembollerinden biridir. Okunduğu bölgede Müslümanların varlığının bir işaretidir. Ve tevhidin, imanın, Allah'ın büyüklüğünün, Hz. Muhammed'in Resul oluşunun bir haykırışıdır. İşte bu haykırışı ilk yapan Bilal-i Habeş'idir.

Ezandan önce Müslümanlara namaz vaktinin gelişi; "es-Salah, es-Salah, Haydi namaza..." nidasıyla duyurulurdu. Ama aslında tam olarak duyurulamıyordu. Efendimiz (sav) ashabıyla istişare eder. Bazıları 'çan çalalım' der. 'Hristiyan âdetidir' diye kabul edilmez.

Teklifler ve reddedilişler peş peşe gelir: -Boru çalalım, -Yahudi âdetidir. -Ateş yakalım, -Mecusi âdetidir. -Namaz vakti yüksekçe bir yere bayrak asalım, -Bu da hoş değil, üstelik gece görülmez.

Bir karara varılamadan Müslümanlar dağılır. Sabah namazı vakti Ensar'dan Abdullah bin Zeyd gördüğü bir rüyayı Resulullah'a anlatır. Efendimiz (sav): "İnşallah hak rüyadır, diyerek rüyadan duyduğu memnuniyeti dile getirir ve bu aşamada vahyin de talimatıyla emrini verir: "Abdullah Bilal'le birlikte kalk, sen gördüklerini Bilal'e söyle, Bilal ezan okusun. Çünkü O'nun sesi senden daha yüksektir. (Ebu Davud)

Ve o ilk ezandan sonra Resulullah vefat edinceye kadar hep Efendimizin (sav) müezzinidir.

Bilal-i Habeşi bir sabah vakti yine namaz vaktinin geldiğini Peygamber Efendimize bildirmek için evinin önüne gitmiş ve: "es-Salah..." diye seslenmişti. Biraz bekledikten sonra Efendimizin gelmediğini görünce Bilal, tekrar evin önüne giderek; "Esselatü Hayrün

minen nevm, Namaz uykudan hayırlıdır" diye iki defa nida etmişti. Resulullah Mescide gelip Bilal'i görünce şöyle buyurur: "Bilal, bu ne güzel söz! Sabah ezanını okurken bunu da söyle..." (Ebu Davud)

Artık o günden bu güne kadar sabah ezanına hep bu söz eşlik etti. Ve Kıyamete kadar da devam edecek inşallah...

Resulullah'tan sonra

Allah Resulüne ezan okumak ne kadar zevkli, onurlu, zor ama o nispette mübarek bir iştir. Her ezandan sonra Resulullah'ın arkasında namaza durmaya alışanlar, artık O'nu göremeyince adeta çılgına dönmüşlerdi. Bunlardan bir tanesi de Bilal'di.

Ve Resulullah'tan sonra ezan okumayı kendine bir türlü kabullendiremiyordu. Yüreği yetmiyordu buna. Bir gün Halife Hz. Ebubekir'in yanına gelerek; "Ey Resulullah'ın Halifesi. Ben Allah Resulünden; 'Ey Bilal Allah yolunda cihaddan daha faziletli bir şey yoktur' buyurduğunu işitmiştim" dedi. Hz. Ebubekir: "Ey Bilal dileğin nedir?"

Allah yolunda ölünceye kadar seferlerde cihad etmek istiyorum.

Ey Bilal, sen bizi bu hal üzere bırakıp gitmeyi uygun görüyor musun? Yanımızda otursan da bize yardım etsen olmaz mı? Hz. Ebubekir bu ricada bulunur ve yemin ederek gitmesine razı olmayacağını belirtir.

Bu kesin ifade üzerine Bilal-i Habeşi şu tarihi ve çarpıcı sözü söyler: "Eğer sen beni, kendin için satın aldın ise, seninle birlikte olayım beni yanında alıkoy. Yok, eğer Allah için satın aldın ve azad ettinse, beni bırak da Yüce Allah'ın hizmetine gideyim."

Ben seni ancak Allah için azad etmişimdir. Ey Bilal Allah aşkına üzerinde bulunan hakkımı ve hürmetimi göz önünde tut da yanımdan ayrılma. Ben zayıfladım, yaşlandım. Ecelim de yaklaşmıştır.

Bu ifadelere elbette duyarsız kalınamazdı. İslam'ın ilk devrinden itibaren beraber olmuş, pek çok ortamı paylaşmış bu iki insan ayrılamayacaktı. Ve Bilal cihad seferini erteledi. Hz. Ebubekir'in vefatından sonra Şam tarafına hicret ederek, orada cihada katıldı.

Son ezanı

Resulullah'ın irtihalinden sonra ezan okumadığını belirtmiştik. Takriben on yıllık zaman zarfında bunun üç tane istisnası vardır.

Birincisi; Hz. Ömer'in Şam seferinde halifenin ısrarı üzerine okuduğu ezan...

İkincisi; Hz. Ömer'le Kudüs'ü fethe gittiğinde, orada yine Hz. Ömer'in, ashabın ve mücahitlerin ısrarı üzerine okuduğu ezan...

Üçüncüsü; Medine'ye geldiğinde okuduğu ezandır ki bu hayli ilginç ve hüzünlü olmuştur.

“Şam'da iken bir gece rüyasında Hz. Peygamberi gören Bilal-i Habeşi hemen yol hazırlığına başlayarak Medine'ye gelmiş ve Resulullah'ı ziyaret etmiştir. Bu sırada Hz. Hasan ile Hz. Hüseyin'i gören Hz. Bilal, gözlerinden yaşlar akarak ikisine de sarılmıştır. Hz. Hasan ve Hüseyin de O'ndan Birgen fecir vakti ezan okumalarını istemiştir. Hiç kimsenin isteği ile ezan okumayan Hz. Bilal, Resulullah'ın bu iki ciğerparelerinin arzularını kırmamış ve bir gün sabah ezanını okumuştur.

Ancak ezanın yarısını tamamlayabilmiş, geri kalanını gözyaşlarına mani olamadığı için tamamlayamamıştır. Bu arada ezan okurken O'nun sesini duyan ve tanıyan bütün ashap hemen evlerinden büyük bir coşkunluk ve şaşkınlık içinde çıkarak, sanki Resulullah ile birlikte namaz kılacaklarmış gibi Mescidi Nebevi'ye koşmuşlardır. O gün, Resulullah'ın muhabbeti bütün kalplerde tazelenerek içi buruk bir bayram günü yaşanmıştır.”